Sauna ja Jauna

Jos kysyt henkilöltä, joka ei puhu suomea, tai ei ole ikinä käynyt Suomessa jotakin suomenkielistä sanaa, se on todennäköisesti sauna. Se on luultavasti ainoa suomen kielen tunnettu sana

vapaa-aikaansa ja lomiaan.

maailmalla. Tilastojen mukaan miltei kahdella miljoonalla suomalaisella on sauna, joten noin joka kolmas voi sanoa omistavansa sen. Jo ammoisista ajoista saakka ihminen on luonnostaan hikoillut tarkoituksenaan tasata ruumiinlämpöä ja vakauttaa vastustuskykyä. Mutta Suomessa sitä on käytetty myös erilaisten, satoja vuosia vanhojen rituaalien avulla syvään rentoutumiseen, ihohuokosten, sielun ja hengen puhdistamiseen, ja myös pehmeän ihon saamiseksi. Suomessa on tapana tasapuolisesti vihtoa toisiaan koivunvihdalla verenkierron virkistämiseksi. Toisin kuin höyrysaunassa, lämpö kohotetaan 85-100 asteiseksi

Celsiusta, mikä saa ihmisen hikoilemaan nopeasti. Sen jälkeen alkaa löylyttely ja jopa jääkylminä talvina ihmiset hakkaavat reiän järven jäähän pulahtaakseen ruumista ja sielua karaisevaan kylpyyn. Sauna on ollut entisinä aikoina jonkinlainen "hygieeninen" paikka tavata toisia ja sitä käytettiin myös sairaiden ihmisten ruumiiden pesupaikkana. Tulen kuumuudella on vaikutus ja lämpö lievittävät myös miljoonien hyttysten puremia, vaikkakin inisijöihin törmää enimmäkseen metsäseuduilla. Yli 10 vuotta Heinolan kaupunki on isännöinyt Saunomisen maailmanmestaruuskilpailuja, joissa loppukilpailuun päässeet ovat yleensä olleet Suomesta tai Venäjältä. Osallistumista tähän kilpailuun voidaan suositella vain kokeneimmille ja kovimmille saunojille. Koska umpinaiset huoneet lämmitetään 110 -asteisiksi, palovammat ovat aiheuttaneet vakavia ihmisten loukkaantumisia ja jopa yhden venäläisen kuolonuhrin. Miltei joka

järvenrannalla, äärettömien metsien keskellä on sauna ja kesämökki, jossa suomalaiset viettävät

Jos nämä kesäasunnot ovat syvissä Pohjois-Suomen tai Itä-Suomen metsissä, saattaa sattua, että törmäät yhteen Suomen kansalliseläimistä. Ei! Se ei ole yksi ihanista Muumeista! Tämä eläin, ruskeakarhu (Ursus Arctos), mikä voi painaa jopa 400 kg, välttelee ihmistä ja niitä on arviolta 800-1000 yksilöä Suomessa. "Metsän kuninkaalla" on iso rooli muinaisissa suomalaisissa kansantaruissa ja sitä pidettiin ennen pyhänä eläimenä, jolloin sitä pelättiin ja suuresti kunnioitettiin. Muut metsän asukkaat, mutta pienempinä lukuina ovat sudet, ahmat ja ilvekset, joista

suurin osa elää lähellä Venäjän

rajaa, mutta joita harvoin näkee. Muiden erilaisten pohjolan lintujen ohella kurki, villihanhi ja laulujoutsen, joka on myös kansallislintumme, ovat täällä kotonaan. Suomalaisessa mytologiassa joutsenella on myös suuri merkitys. Metsäseuduilla on kolme eri käärmelajia, mutta vain yksi niistä, kyy, on myrkyllinen.

Reilut 150 000 "Pohjolan kansalliseläinten" edustajaa, eli metsissä ja joka vuosi, syyskuun viimeinen lauantai, näitä säkäkorkeudeltaan reilut parimetrisiä ja eläimiä ammutaan tuhansia. Tilastojen mukaan kulkuneuvoihin Skandinaviassa ja siksi otettava Suomessa tosissaan.

hirveä, otaksutaan elävän kun metsästyskausi alkaa, painoltaan 700 –kiloisia noin 3000 hirveä törmää hirvivaroitusmerkit on

Lukemattomien muiden pienempien eläinten, lintujen ja kalojen lisäksi emme saa unohtaa maailmakuulua ja joka joulu ilmestyvää Petteriä tuhansine kollegoineen, jotka lähes kaikki elävät

suurissa porolaumoissa Lapissa, noin 900 kilometriä Tampereelta pohjoiseen. Nykyään tuskin löytää yhtään villinä elävää poroa, sillä kaikki Petterit, oli punaista nenää tai ei, kuuluvat jollekin poropaimenelle tai isolle, tiukasti säännellylle poropaliskunnalle. Vaikka luulisi poron- tai hirvenlihan olevan täällä halpaa, se on päinvastoin todella kallista jopa Suomessa.

J.H. MMXII

Käännös:A.H.